

Den smalle bog

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 4. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

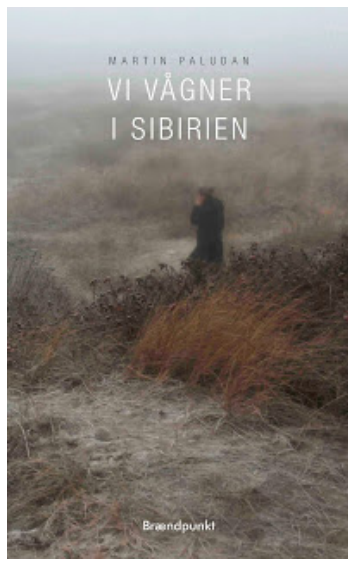
Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Du og jeg som modpoler

Martin Paludan: "Vi vågner i Sibirien", roman, Brændpunkt 2017, 127 sider, 100 kr. Af Solvej Paabøl Andersen Persongalleriet i Mart...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden klassikerlæsninger, fra 1. jan. 2019 klummen En litterær refleksion, samt skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem der skriver om.

Flere indlæg fra Den smalle bog

- Afstanden mellem en engel og et lig
Bjørn Thomsen Slagger
Forlaget Fuglekøjen
2016 107 sider, 149 kr.
Af Jakob Brønnum Jeg har været igennem flere faser i min læsning af ...
- Og hvem af brødrene var så den største digter?
Antonio & Manuel Machado
Poesi og Prosa
Det poetiske Bureaus

mandag den 6. maj 2019

Fortidens uhyrligheder ligger på lur

"Netop Theresienstadt er udgangspunktet for Jáchym Topols "Gennem et koldt land", som udkom i 2009, men nu er oversat til dansk af Lada Halounová. Ud over det geografiske udgangspunkt har "Dansetimen" og "Gennem et koldt land" den lighed, at de begge handler om ekstrem menneskelig ondskab"

Jáchym Topol: "Gennem et koldt land", Forlaget Silkefyret 2018, 221 sider, 250 kr.

Af Egil Hvid-Olsen

Det er begrænset, hvor mange tjekkiske forfattere, der bliver oversat til dansk. Blandt de nulevende er Pavel Kohout og Milan Kundera vel de mest kendte, men sidstnævnte har ikke boet i sit fædreland siden 1975, hvor han flyttede til Frankrig, siden fik fransk statsborgerskab og skrev på fransk. I 1989 udgav Kohout den uafrystelige "Dansetimen – en tysk romance" (oversat fra den tyske udgave til dansk i 1990) om en 17-årig piges forelskelse i en nazistisk bøddel. Pigens far er kommandant i Theresienstadt.

Netop Theresienstadt er udgangspunktet for Jáchym Topols "Gennem et koldt land", som udkom i 2009, men nu er oversat til dansk af Lada Halounová. Ud over det geografiske udgangspunkt har "Dansetimen" og "Gennem et koldt land" den lighed, at de begge handler om ekstrem menneskelig ondskab, men mens "Dansetimen" foregår i 1945, finder hændelserne i "Gennem et koldt land", så vidt jeg kan gennemskue, sted engang i startnullerne. Samtidig rykker Topol i løbet af romanen fokus østpå fra Theresienstadt og andre velkendte koncentrationslejre til Hviderusland, hvor lidelserne bestemt ikke har været færre.

Folkemordsturisme

Den ikke alt for kvikke fortæller er vokset op i Theresienstadt, og her vender han tilbage efter et fængselsophold. I mellemtiden har lokale kræfter besluttet sig for at formidle fortidens rædsler på en mere indgående måde end den statslige. Uden at røbe for meget går det ikke

Fortidens uhyrligheder ligger på lur

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address... Submit

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2019 (20)
 - ▼ maj (3)
 - [Erhvervslivet i bogform - en litterær refleksion](#)
 - [Og hvem af brødrene var så den største digter?](#)
 - [Fortidens uhyrligheder ligger på lur](#)
 - april (3)
 - marts (6)
 - februar (4)
 - januar (4)
- 2018 (43)
- 2017 (36)
- 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (61)
- dagbøger (1)
- digtsamling (21)
- En litterær refleksion (2)
- essay (3)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (8)
- klassikerlæsning (11)
- kortroman (2)
- kunstbog (4)
- lyrik (3)
- noveller (3)

- **Fortidens uhyrligheder ligger på lur**
"Netop Theresienstadt er udgangspunktet for Jáchym Topols "Gennem et koldt land", som udkom i 2009, men nu er oversat til dansk af La..."

Litteraturen, bevægelsen, teksten

- Floret
- Hver mandag
- Hybenblod (Linda Nørgaards blog)
- Knud Steffen (Nielsens blog)
- Slagtryk

Nettidsskrifter: Litteratur - Artikler og kritik

- Kornkammer
- Lithub
- Litteraturnu
- Modspor

Nettidsskrifter: Kulturmagasiner og det, der ligner

- Atlas Magasin
- Ikaros
- Kunsten nu
- Vink København

efter planen, og fortælleren lader sig headhunte til Hviderusland, hvor lokale kræfter ligeledes ønsker at formidle fortidens rædsler.

Formidlingsønsket har to spor. Dels ønsker man at fastholde historiens rædsler som en påmindelse om, hvilke grusomheder mennesker er i stand til at udføre. Dels ønsker man at tjene på folkemordsturister. Det sidste kammer let over i makaber reklame, ligesom den økonomiske spekulation nedskriver ofrenes historie til en vare på linje med alle andre.

Det projekt, fortælleren og hans venner har, er i udgangspunktet ganske sympatisk, men dels bliver det forfladiget af det merchandise, de producerer billigt og sælger med pæn fortjeneste, dels påkalder de sig ikke kun turisternes opmærksomhed. Fra statslig side er man ikke interesseret i et privat initiativ som dette. Nogle kan have interesse i at fortie fortidens ugeringer. Andre har ondt af, at staten går glip af en indtjening.

Projektet bliver yderligere kompliceret, da fortælleren beretter, at han i fængslet var den, der førte de dødsdømte til bødlen. Han ved ikke hvorfor, men han var i stand til at indgyde dem ro, og derfor blev han udvalgt til denne opgave. Han er altså en medløber, og medløbere kan folkemord og massakrer slet ikke udføres uden. Men nu befinder han sig blandt dem, der vil oplyse om nazisternes ugeringer i Theresienstadt!

Skræmmende sort humor

At fortælleren er god til at tilpasse sig nye situationer viser sig, da han i al hast må forlade Theresienstadt og når til Hviderusland. Her er han dog på fremmed grund. I oversætterens efterord oplyses det, at antallet af hviderussiske krigsofre var 2.230.000, hvilket svarer til en fjerdedel af landets daværende befolkning, men der er lagt låg over tragedien. Derfor reageres der voldsomt fra højeste sted, da nogle idealister begynder at udgrave massegrave. Præsidenten vakler tilsyneladende mellem fortsat at lade fortid være fortid og at opbygge en turismeindustri. Den tidligere så udtalte antisemitisme dukker op igen, som i dette udpluk, hvor det lige er blevet forklaret, at en tredjedel af de dræbte hviderussere var jøder:

"Der har vi det, Artur slår knytnæven i bordet. Det er forfærdeligt mange, fatter I det? siger han til os alle [...] En tredjedel af pengene burde gå til jødiske ofre. Og det er forfærdelig meget. Præsidenten er bange for, at vores folk aldrig vil lade det ske." (s. 152).

Imidlertid viser det sig, at idealisterne bestemt heller ikke står tilbage for at udføre grusomheder for at nå deres mål. Således udvikler "Gennem et koldt land" sig til en så sorthumoristisk roman, at man nogle gange er i tvivl om, hvorvidt det er morsomt eller bare sindssyg uhyggeligt. Uhyggeligt er det netop, fordi Topol mere end antyder, at den rå umenneskelighed kan stikke sit hadske fjæs frem selv i de mest uforudsigelige sammenhænge. Ikke engang fortælleren er fri for at have en rem af huden og mere til, men snart står han overfor folk, der er langt mere samvittighedsløse end han selv.

"Djævelens værksted"

"Gennem et koldt land" er en mærkelig bog. Topols fortællestil er lidt upræcis og antydende, men det kan netop være med til at beskrive den usikkerhed, der fylder fortælleren. Som den typiske medløber har han konstant antennerne ude for at fornemme, hvad det næste træk skal

- prosa (4)
- prosadigt (1)
- roman (13)

Slå op i Den smalle bog

Sidevisninger i alt

92,369

være. Hans usikkerhed smitter af på læseren, der ind imellem efterlades forvirret et stykke tid, indtil fortællingen samler sig igen. Men hver gang det sker, er man rykket et stykke tættere på den menneskelige ondskab, der i hviderussisk reklameøjemed får navnet "Djævelens værksted".

"Gennem et koldt land" skal ikke læses for fornøjelsens skyld, men som en nutidig påmindelse om, at en gentagelse af fortidens uhyrligheder lurker lige under overfladen. Det er næppe noget, der vil lokke voldsomt mange læsere til. Så meget desto større er grunden til at rose Forlaget Silkefyret for at have udgivet bogen på dansk.

Indsendt af [Anne Rye Andersson](#)

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Kommenter som: Google-konto ▼

Udgiv Vis eksempel

[Nyere indlæg](#)

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)